

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedrørende forslag til lov om en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrechecken, engangsbeløb til overførselsmodtagere, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere

J.nr. 22/08106

Ydelsespolitisk Center
CAA

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring fra den 15. august 2022 til og med den 16. august 2022.

Loven har været i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademisk Arkitektforening, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsskadeforeningen AVS, BDO Revision, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Dansk Magisterforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Erhvervsakademier, Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske HF & VUC, Danske Landbrugsskoler, Danske Patienter, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne, Danske SOSU-skoler, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsstyrelsen, Faglige seniorer, FGU Danmark, Finans Danmark, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Foreningen af Danske Lægestuderende, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, Frivilligrådet, FSR - Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kooperationen, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, LAP - Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Lægeforeningen, Lærerstudendes Landskreds, Mødrehjælpen, Pension Danmark, Psykiatrifonden, Pædagogstudendes Landssammenslutning, Red Barnet, Retssikkerhedsfonden,

Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for psykisk sårbare på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, Sammenslutningen Unge med Handicap (SUHM), SAND, SIND, Sundhedskartellet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtte, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Danske Patienter, Danske Seniorer, Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Faglige seniorer, SAND og Ældre Sagen.

Følgende myndigheder og organisationer m.v. har ikke haft bemærkninger til udkastet til lovforslag:

FGU Danmark, Rådet for psykisk sårbare på Arbejdsmarkedet, Syddansk Universitet og Udbetaling Danmark.

De modtagne høringssvar vedlægges.

I de følgende afsnit gives en oversigt over hovedelementerne i høringssvarene til hver af lovforslagets tre delelementer samt Beskæftigelsesministeriets svar herpå. Til slut findes Uddannelses- og Forskningsministeriets svar på høringssvar under deres ressortområde. For en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henvises der til vedlagte høringssvar.

1.1 Generelle bemærkninger til det samlede lovforslag

Danske Patienter og SAND udtrykker utilfredshed med den korte høringsperiode.

Beskæftigelsesministeriets bemærkning:

Beskæftigelsesministeriet anerkender den udtrykte utilfredshed og tager bemærkningerne til efterretning. Regeringen er optaget af, at aftalen om kompensation for stigende energipriser udmøntes hurtigst muligt, så pengene kommer hurtigt ud til borgerne og kan afhjælpe deres forhøjede udgifter grundet den stigende inflation.

2. Høringssvar til forslaget del om ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck

Danske Seniorer, Danske SOSU-skoler, Faglige Seniorer og Ældresagen er generelt positive overfor nærværende forslag.

Danske Seniorer anfører, at de ville have foretrukket, at det samlede beløb blev udbetalt på én gang i 2022. Desuden anføres det, at eftersom lovforslaget udmønter Aftale om kompensation af borgere for stigende priser forudsiger de, at nogle husholdninger med gasopvarmning rammes særligt hårdt af de stigende energipriser og deres ekstraudgifter vil overstige den ekstra støtte, forslaget giver. De bør kunne få en særlig mulighed for hurtig supplerende hjælp fra kommunen.

Ældresagen er tilfreds med den ekstra støtte til modtagere af ældrecheck og at den også udbetales i forbindelse med den endelige opgørelse af pensionen for 2022 i 2023. Samtidig er de tilfredse med, at der ikke skal ske tilbagebetaling, hvis den er modtaget uberettiget. Ældresagen undrer sig dog over, at der ikke udbetales en støtte til de folkepensionister, der ikke modtager ældrecheck, selvom de har et begrænset indtægtsgrundlag, er tilbagetrukket fra arbejdsmarkedet og ikke som andre overførselsmodtagere har mulighed for at tage job. Det undrer ligeså Ældresagen, at ekstra støtte udbetales til alle uanset om de modtager fuld eller reduceret ældrecheck, da en folkepensionist med blot en indkomst 1.000 kr. højere end modtageren af fuld eller reduceret ældrecheck ikke kompenseres for den høje inflation. Desuden savner Ældresagen en begrundelse på, at ekstra støtte er fordelt på to udbetalinger.

Beskæftigelsesministeriets bemærkning:

Det bemærkes, at lovforslaget udmønter aftalen mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti, de indgik den 24. juni 2022 om kompensation af borgere for stigende energipriser.

Det er i aftalen valgt, at give en ekstra økonomisk støtte til folkepensionister, der i 2022 modtog ældrecheck. Formålet er at give en økonomisk håndsrækning til de pensionister, som har en begrænset likvid formue og relativt beskedne supplerende indkomster, og som derfor rammes særligt hårdt af de stigende priser, uden - som andre overførselsmodtagere - mulighed for at gøre brug af de mange jobåbninger.

Det følger også af aftalen, at udbetalingen skal ske med 2.500 kr. i både 2022 og 2023.

3. Høringssvar til forslaget del om engangsbeløb til overførselsmodtagere, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet

Danske Seniorer, Faglige Seniorer, Ældresagen er generelt positive over for forslaget om engangsbeløb til visse overførselsmodtagere, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet

Danske Seniorer anfører, at denne gruppe får en støtte på under halvdelen af støtten til modtagere af ældrecheck, hvorfor de ligeså bør have muligheden for at søge ekstra støtte til husstande, der rammes særlig hårdt af stigende energipriser er ekstra relevante her.

Faglige Seniorer opfordrer til, at man nøje overvåger situationen med henblik på at videreføre lignende ordninger, såfremt tilstanden med markant større prisstigninger end reguleringen af overførselsindkomsterne forudsætter.

Ældresagen anfører, at de mangler en begrundelse for, at alle førtidspensionister, seniorpensionister, efterlønsmodtagere og modtagere af tidlig pension modtager engangsbeløbet, mens folkepensionister ikke modtager et beløb, da de kan have lavere indkomster end førnævnte overførselsmodtagere. Det påpeges, at de økonomiske problemer, som den stigende inflation medfører, ikke løses af de ekstra beløb,

hvor størstedelen udbetales i 2023. Ældresagen henviser til deres forslag om ekstraordinær regulering af forsørgelsesydelse, der kan ”udfases” i takt med lønudviklingen indhenter prisudviklingen de kommende år. Desuden anføres det, at det ikke fremgår klart om en person, der ikke modtog førtidspension i marts 2022, men som efterfølgende bliver tilkendt førtidspension med virkning fra marts 2022, er berettiget til engangsbeløb. I det samme anføres det, at modtagere af førtidspension mm., der overgår til folkepension i marts 2023, hverken er berettiget til ekstra støtte til ældrecheckmodtagere eller engangsbeløbet, fordi man skal være berettiget til folkepension i januar 2022, mens engangsbeløbet forudsætter, at man modtager førtidspension i marts 2022.

Derfor opfordres der til, at personer, der overgår til folkepension i marts 2022, og som umiddelbart forud har modtaget en af de berettigede ydelser, også skal være berettiget til engangsbeløbet.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Det bemærkes, at lovforslaget udmønter aftalen mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti, de indgik den 24. juni 2022 om kompensation af borgere for stigende energipriser.

Efter aftalen udbetales et engangsbeløb til personer, der for marts måned 2022 modtog enten førtidspension, seniorpension, efterløn, fleksydelse eller tidlig pension.

Disse grupper, særligt førtidspensionister, kan blive særligt hårdt ramt af prisstigningerne, da de i forvejen har et begrænset indtægtsgrundlag, er tilbagetrukket fra arbejdsmarkedet, og ikke som andre overførselsmodtagere har mulighed for at gøre brug af de mange jobåbninger.

Det følger af lovforslaget, at det er afgørende, at ydelsen, der udløser engangsbeløbet, skal være udbetalt for marts 2022. Det vil sige, at en person, der først senere får udbetalt ydelse for marts 2022, fx i august 2022, vil være berettiget til engangsbeløbet.

4. Høringsvar til forslagets del om engangsbeløb til visse uddannelsessøgende

Danske SOSU-skolerne – Bestyrelserne bifalder fuldt forslagets sigte og de udpegede målgrupper i forlængelse af den politiske aftale om kompensation af borgere for stigende priser.

ATP bemærker, at det fremgår af udkast til forslag til § 11, stk. 2, at ATP vil sende anmodning om at anvise en Nemkonto via Digital Post eller ved almindeligt brev til den bopælsadresse, der fremgår af CPR.

ATP bemærker, at ATP alene forventer at fremsende sådanne anmodninger som fysisk post og foreslår derfor, at ”via Digital Post” udgår af bestemmelsen.

Uddannelses- og Forskningsministeriets bemærkninger:

Uddannelses- og Forskningsministeriet har noteret sig bemærkningen og ændret den foreslåede bestemmelse i overensstemmelse hermed.

ATP bemærker, at der i forslaget til § 15, stk. 1, er fastsat en forpligtelse for ATP til at aflevere oplysninger om udbetalingstidspunkt og personnummer på de personer, der har fået engangsbeløbet udbetalt. ATP anmoder om, at denne forpligtelse beskrives i afsnit 3 i bemærkninger på samme måde som den tilsvarende forpligtelse i § 15, stk. 2, over for STAR er beskrevet.

Uddannelses- og Forskningsministeriets bemærkninger:

Uddannelses- og Forskningsministeriet har noteret sig bemærkningen.

Ministeriet bemærker hertil, at den foreslåede bestemmelse til § 15, stk. 1, om ATP's forpligtelse til at videregive oplysninger til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om udbetalingstidspunkt og personnummer på uddannelsessøgende, der har modtaget engangsbeløb til brug for statistisk opfølgning og analyse samt opbevaring udgår af lovforslaget. ATP vil herefter alene skulle videregive oplysninger herom til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger bemærker, at der af retssikkerhedsmæssige grunde bør være klageadgang i sager om afslag på ansøgning om engangsbeløb til SU-handicaptillægsmodtagere og enlige forsørgere på SU.

Uddannelses- og Forskningsministeriets bemærkninger:

Uddannelses- og Forskningsministeriet har noteret sig bemærkningen.

Ministeriet bemærker hertil, at der i forhold til retten til og udbetaling af SU, herunder SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg for enlig forsørger, er klageadgang til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, jf. SU-lovens § 46.

For vidt angår udbetaling af engangsbeløb til modtagere af SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg til enlige forsørgere, er retten hertil baseret på objektive kriterier, nemlig om den uddannelsessøgende for marts 2022 har fået udbetalt SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg til enlige forsørgere. Dertil har den uddannelsessøgende mulighed for, ved henvendelse til ATP, at få rettet op på eventuelle fejl i forbindelse med udsøgningen og udbetalingen ved at fremsende dokumentation fra minSU, hvori retten til tillægsstipendiet for marts 2022 vil fremgå.

På den baggrund er det Uddannelses- og Forskningsministeriets vurdering, at der ikke er behov for at etablere en klageadgang i forhold til engangstilskuddet. Denne vurdering følger tillige vurderingen i forhold til udbetaling af ekstra økonomisk støtte og engangsbeløb til øvrige persongrupper omfattet af lovforslaget.

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) bemærker, at det er vigtigt, at ATP er imødekommende over for uddannelsessøgende, når de ikke automatisk får overført deres engangsbeløb, herunder at uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse ikke skal være nødsaget til at gennemgå yderligere bureaukrati, når de i forvejen oplever pressede omstændigheder.

Uddannelses- og Forskningsministeriets bemærkninger:

Uddannelses- og Forskningsministeriet har noteret sig bemærkningen.

Ministeriet bemærker hertil, at der for langt de fleste uddannelsessøgende vil være tale om en automatisk udbetaling. Hvis nogle uddannelsessøgende, der har modtaget SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger for marts 2022, ikke har fået udbetalt engangsbeløbet automatisk, f.eks. som følge af datafejl, kan de henvende sig til ATP og anmode om at få engangsbeløbet udbetalt. De uddannelsessøgende skal kunne dokumentere, at den uddannelsessøgende for marts 2022 fik udbetalt en af de nævnte ydelser. Dette kan være i form af en udskrift fra minSU, hvori retten til tillægsstipendier i de enkelte måneder fremgår. Det betyder, at uddannelsessøgende, der har modtaget en ydelse for marts 2022 uden at få udbetalt engangsbeløb automatisk, ved henvendelse kan rette op på eventuelle fejl i data og modtage engangsbeløbet.

DSF anfører, at det er forfælt at begrænse den økonomiske hjælp til kun at omfatte uddannelsessøgende, der modtager SU-handicaptillæg eller forsørgertillæg som enlige forsørgere. DSF anfører endvidere, at alle uddannelsessøgende oplever prisstigninger, og at det er virkelighedsfjernt at bede de resterende grupper af uddannelsessøgende om at arbejde yderligere for at få råd til dagligdagen, da det vil forværre stress blandt uddannelsessøgende. DSF mener, at uddannelsessøgende har brug for investeringer i hele SU'en frem for små kortsigtede løsninger.

Uddannelses- og Forskningsministeriets bemærkninger:

Uddannelses- og Forskningsministeriet har noteret sig bemærkningen.

Ministeriet bemærker hertil, at lovforslaget har til hensigt at følge op på den aftale, som regeringen (Socialdemokratiet) indgik sammen med Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti den 24. juni 2022 om kompensation af borgere for stigende energipriser. Med aftalen blev aftalepartierne enige om, at der skulle udbetales et engangsbeløb på 2.000 kr. til uddannelsessøgende, der modtager SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg til enlige forsørgere.

Aftalepartierne blev endvidere enige om at ville søge SU-forligskredsens opbakning til at fremrykke forhøjelsen af SU-fribeløbet med 4.000 kr. til at gælde fra og med støtteåret 2023 til at gælde fra og med støtteåret 2022. SU-forligskredsen har tilsluttet sig initiativet.

5. Høringsvar af teknisk karakter

Datatilsynet forudsætter, som det også fremgår af lovforslaget, at alle behandlinger af personoplysninger, som foretages i forbindelse med den foreslåede lovændring, sker i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og –loven, herunder kravet om dataminimering og reglerne om behandlingssikkerhed.

ATP er kommet med en række tekniske bemærkninger til forslaget del om engangsbeløb til overførselsmodtagere, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet har taget bemærkningerne fra Datatilsynet til efterretning og kan bekræfte, at behandling af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Lovforslaget og hertil hørende bemærkninger er tilrettet og præciseret på baggrund af de tekniske bemærkninger til ATP's hørings svar, hvor det er fundet væsentligt. For at se de specifikke bemærkninger henvises til det vedlagte hørings svar fra ATP.